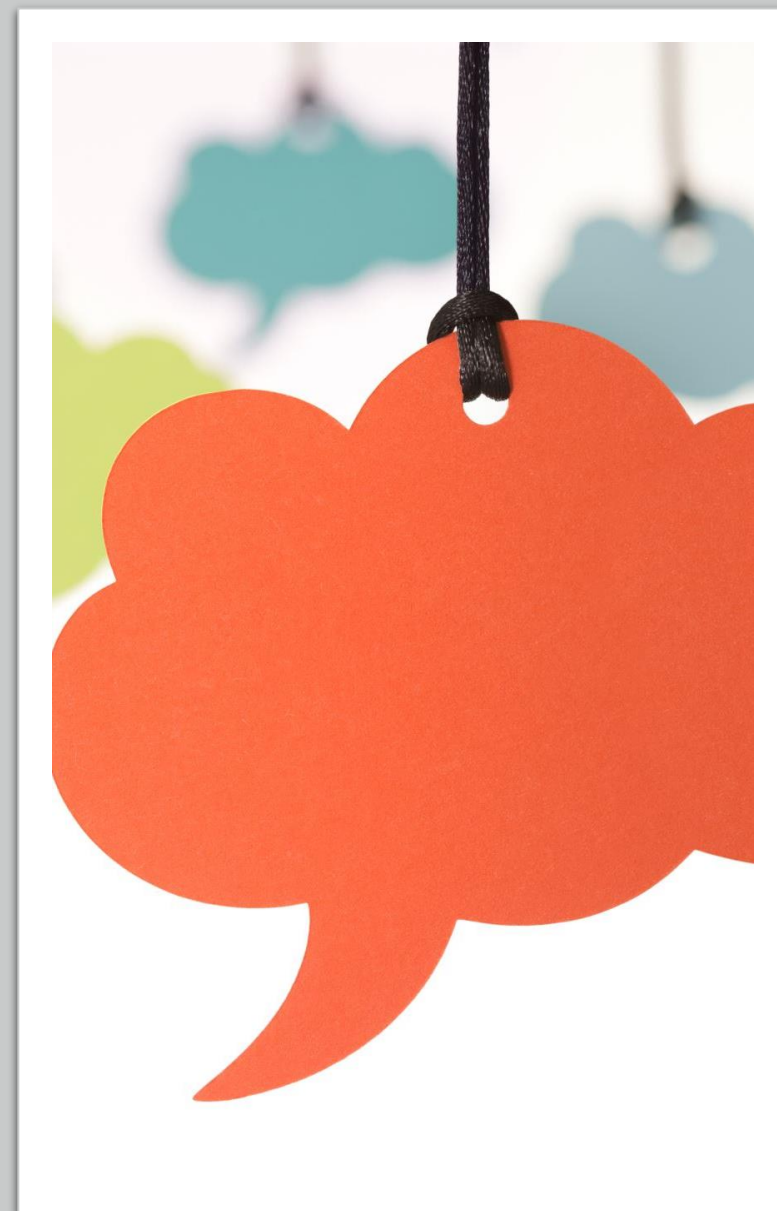

Kaikille yhteinen varhaiskasvatus –hanke 08/2021-12/2022

Päiväkodin johtajien tapaamiset syksy 2021 /
Järvenpää

Yleistä hankkeesta

- Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama
- On osa Oikeus oppia –kokonaisuutta
- Seitsemän Keski-Uudenmaan kunnan yhteishanke
- Kehitetään inklusiivista varhaiskasvatusta
- Käynnistynyt elokuussa 2021 ja päättyy joulukuussa 2022
- Yhteistyötä tehdään Kaikille yhteinen koulu – hankkeen kanssa
- Hankkeessa työskentelevät Leena Korhonen ja Sini Viitala

Verkosto

Hyvinkään kaupunki

Järvenpään kaupunki

Keravan kaupunki

Mäntsälän kunta

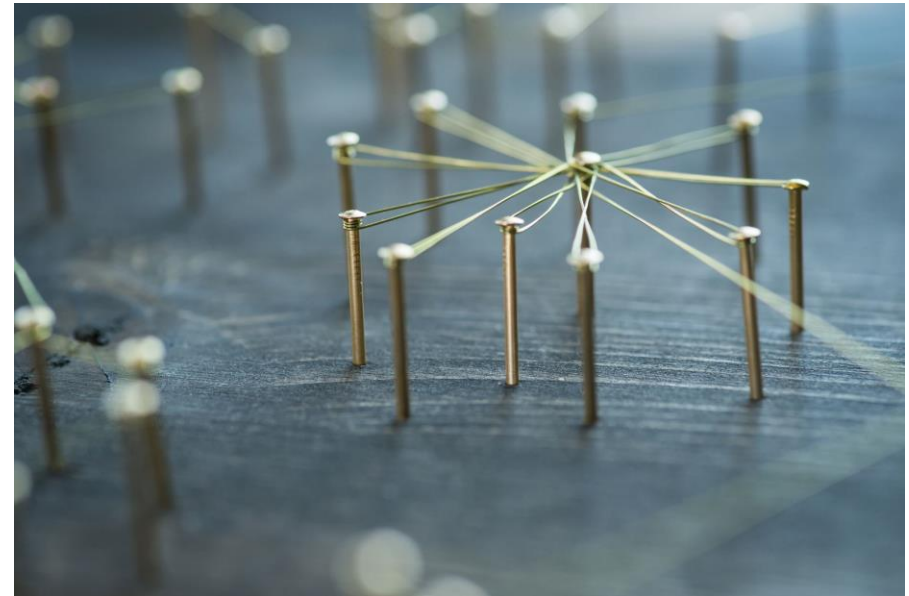
Nurmijärven kunta

Pornaisten kunta

Tuusulan kunta

Muut yhteistyökumppanit:

- Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä
- HUS
- Alueen muut lapsiperhetoimijat
- Koulutuksia järjestävät tahot

Kunnasta mukana hankkeessa

- Kunnista mukana
 - päiväkodit
 - perhepäivähoito
 - avoin varhaiskasvatus
 - yksityinen varhaiskasvatus
 - esiopetus
- Hankkeen ohjausryhmän jäsenenä Anne Lindfors ja Miia Tiihonen

Inklusiivinen varhaiskasvatus – Lapsen oikeus

Inkluusio käsitteenä

- Yhtä oikeaa määritelmää ei ole -> merkitsee eri ihmisille eri asioita
- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (OPH, 2016) mukaan lapsen kehityksen ja oppimisen tuki tulee tarjota inklusiivisesti
- YK:n yleissopimus lapsen oikeuksista (1989) korostaa tasa-arvoa ja lapsen oikeutta syrjimättömyyteen ominaisuuksiensa takia
- Inkluusio prosessinomaista (Viitala, R. 2018)
- Inklusiivissa korostuvat arvot (Viitala, R. 2018)
- Tavoite varhaiskasvatuksen järjestämisestä lähipalveluna (OKM, 2021)
- Inklusiivinen varhaiskasvatus koskee kaikki lapsia (OKM, 2021)

Arvoja inklusion
takana

Mitä inklusiivinen varhaiskasvatus vaatii?

- **Sitoutumista arvoihin**

Erityisesti esimiehen sitoutuminen tärkeää, jotta voi sitouttaa koko kasvattajayhteisön

- **Jatkuvaa keskustelua, reflektointia ja arviointia**

- **Riittäviä resursseja (mm. rakenteelliset, raha, osaaminen)**

Inklusiivinen varhaiskasvatus ei ole säästötoimenpide

- **Koulutusta, tietoa ja osaamista**

- **Oikeaa asennetta**

- **Lapsen näkökulman huomioimista ja lapsen silmin katsomista**

- **Osallisuuden kulttuuria**

Luettavaa ja hyödyllistä materiaalia

- Kehityksen ja oppimisen tuki sekä inklusiivisuus varhaiskasvatuksessa. Selvitys nykytilasta kunnallisissa ja yksityisissä varhaiskasvatuspalveluissa sekä esitys kehityksen ja oppimisen tuen malliksi: Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu, 2021:13
https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162927/OKM_2021_13.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Varhaiserityiskasvatus: Pihlaja, P. & Viitala, R. (toim.), PS-Kustannus, 2018.
- https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/reflektointityokalu_inklusiivisuuden_arviointiin_2019.pdf

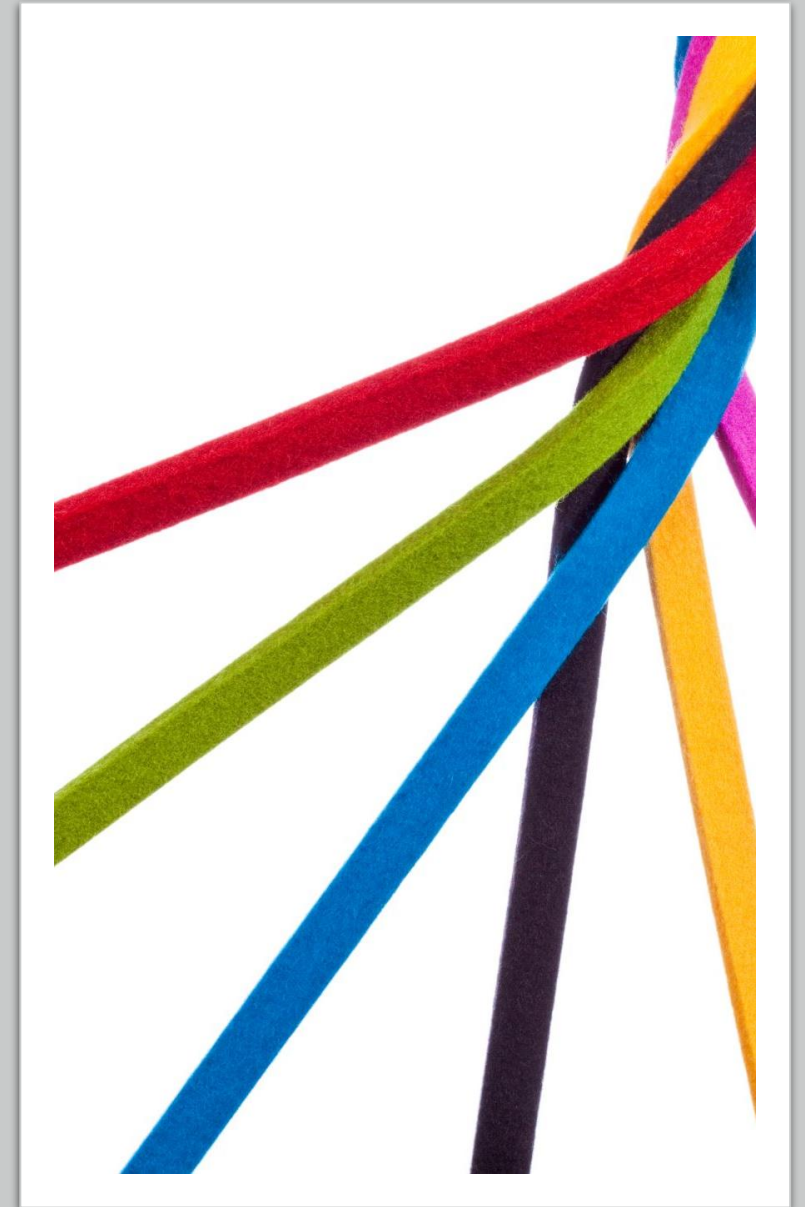
Hankkeen budjetti

- 392 500,00 €, josta
 - 314 000 € Opetus ja kulttuuriministeriön rahoittamaa
 - 78 500 € kuntien omavastuuosuus, joka pitää käyttää pääasiassa sijaistalutuksiin, mutta myös koulutukseen osallistuvien henkilöiden matka- ja päiväraha-kuluihin
- **kuntakohtainen seurantakoodi merkitään kaikkiin hankekuluihin**
 - **Seuranta 2 –koodi: 18600795**
- Omavastuuosuudet jaettu kuntien lapsilukumäärän mukaan (11 344)
- **Järvenpää: lapset 2300 - 20,3 % - 15 935,5 €**
 - Samalla periaatteella jaetaan koulutuspaikat

Hankkeen tavoitteet

- **Varhaiskasvatuksen tuen järjestämisen muutos kohti inklusiivisuutta / Lapsi saa tukea riittävästi ja oikea-aikaisesti**, mm. erilaisin joustavin järjestelyin lapsen omassa ryhmässä mahdollisimman usein
- **Henkilöstön osaamisen vahvistaminen** koulutusten ja verkostoyhteistyön kautta
- **Yhteistyön vahvistaminen**
 - esi- ja perusopetuksen kanssa
 - monialainen yhteistyörakenne kuntiin palvelemaan vaativan erityisen tuen tarpeen ennaltaehkäisyä ja vaativan erityisen tuen järjestämistä
 - Toimivien yhteyksien vahvistaminen VIP-verkostoon, osallistuminen monialaisten palvelurakenteiden kehittämiseen

Keskeiset toimenpiteet

Osaamisen vahvistaminen

- Aloituswebinaarit
- Henkilöstön koulutus ja täydennyskoulutus tutkimusperustaisiin menetelmiin pohjautuen
- Ohjausprosessi esihenkilöille koko hankkeen ajan
- Säännölliset teams-klinikat henkilöstölle
- Benchmarking-vierailut mahdollisuuksien mukaan

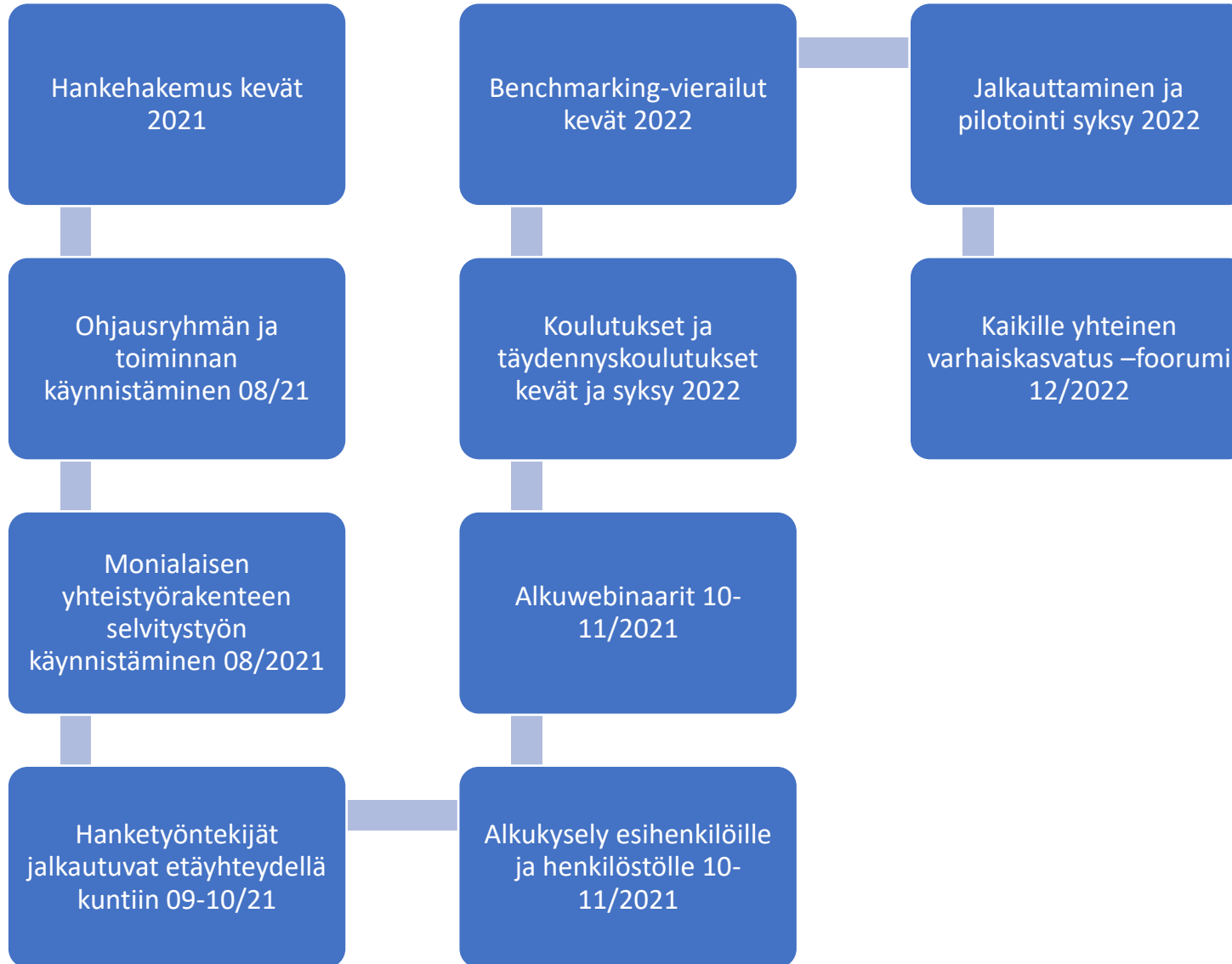
Muut

- Kysely henkilöstölle
- Kysely esihenkilöille

Yhteistyön vahvistaminen

- Monialaisen yhteistyörakenteen ja osaajapankin luominen
- Kehitetään yhteistyörakenteita yli kunta- ja organisaatorajojen ja vahvistetaan nivelvaiheisiin liittyviä käytänteitä
- Luodaan kuntiin monialainen yhteistyörakenne palvelemaan vaativan erityisen tuen tarpeen ennaltaehkäisyä ja tuen järjestämistä
- Oppimisen ja varhaiskasvatuksen tuen inklusiivisuutta tukevien rakenteiden kartoitus
- Jo olemassa olevien hyvien käytänteiden sekä toimintamallien kartoitus ja levittäminen kuntien varhaiskasvatuspalveluihin

Aikataulusuunnitelma

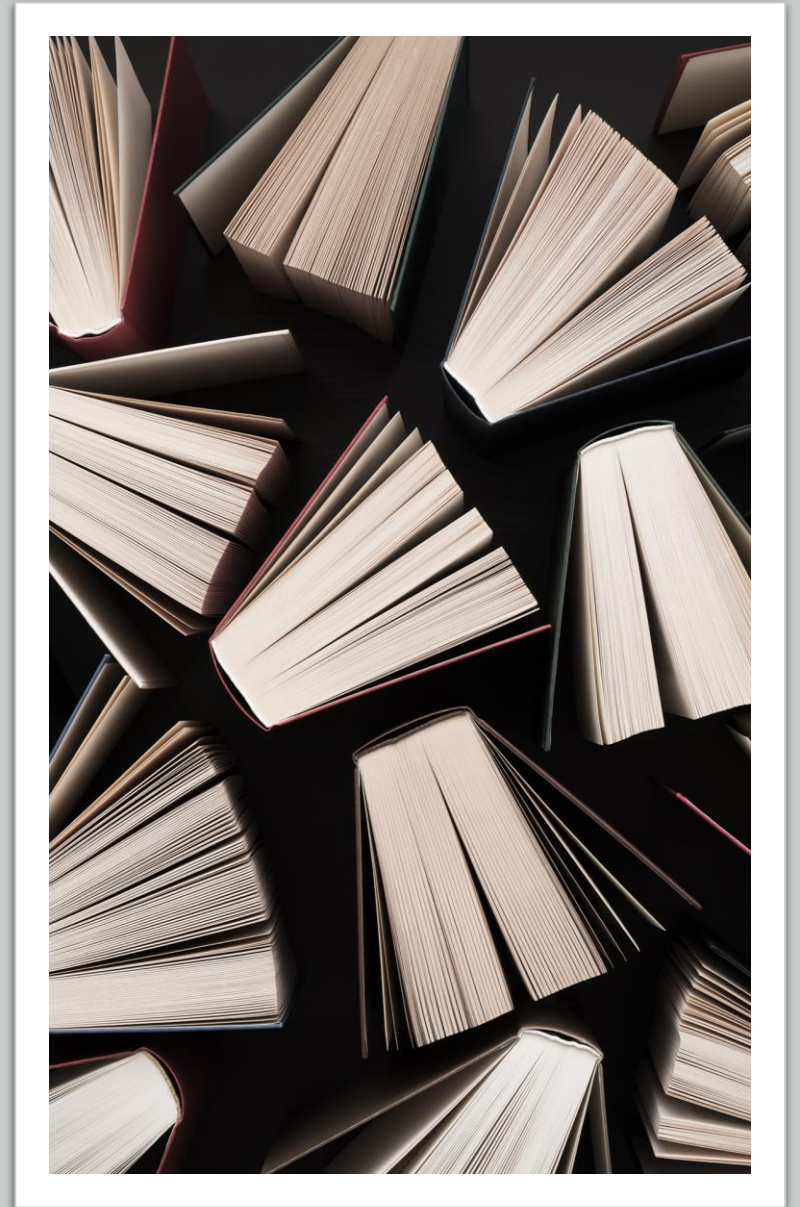
Säännöllisesti koko prosessin ajan

- tuki ja ohjausprosessi esihenkilöille
- teemalliset teams-tapaamiset henkilöstölle
- blogin ja/tai somen kautta viestintä ja näkyvyyden vahvistaminen
- Toiminnan arviointi ja muokkaaminen

Alkuwebinaarit – sisällöt ja tarkempi aikataulu

Alkuwebinaarit

- Esihenkilöiden webinaari 29.10. Klo 9:00-14:00
- Henkilöstön webinaarit (saman sisältöiset)
 - 17.11. Klo 8:30-11:30
 - 17.11. Klo 12:30-15:30
 - 18.11. Klo 12:30-15:30

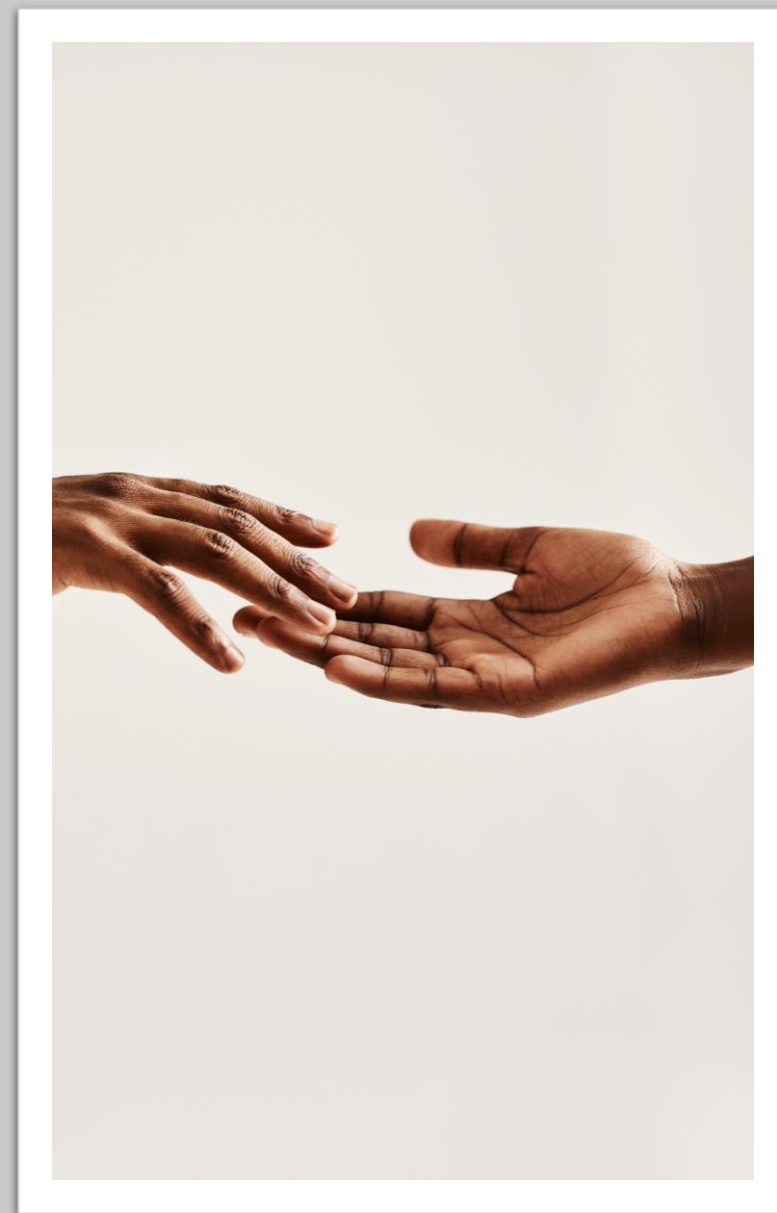
Esihenkilöiden tilaisuus 29.10. klo 9:00-14:00

- klo 9.00 – 9.15** Seminaarin avaussanat ja hankkeen esittely
- klo 9.15 – 10.15** Noora Heiskanen, KT, Tutkijatohtori, Jyväskylän yliopisto
Inklusiivinen varhaiskasvatus arvona, käsitteenä ja käytäntönä
- klo 10.15 -10.30** Kahvitauko
- klo 10.30 – 11.30** Elina Weckström, KM, Tohtorikoulutettava, Itä-Suomen yliopisto
Osallisuuden ja oppimisen johtaminen varhaiskasvatuksessa
- klo 11.30 – 12.00** Lounastauko
- klo 12.00-13.00** Taina Olkinuora, FM, Puheterapeutti, Hyvinkään kaupunki
Yhteisöllinen puheterapia osana monialaista varhaiskasvatusta
- klo 13.00 – 13.15** Kahvitauko
- klo 13.15 – 13.45** Sanna Karlqvist, varhaiskasvatuksen opettaja, Outi Kekkonen,
taidepedagogi, Virpi Pyörälä, varhaiskasvatuksen erityisopettaja,
Tuusulan kunta
Hyvä paha jono! Moninaisuuden kohtaaminen ja voimauttava tiimityö
- klo 13.45 – 14.00** Webinaarin päätössanat ja mahdolliset kysymykset

Henkilöstön tilaisuudet:

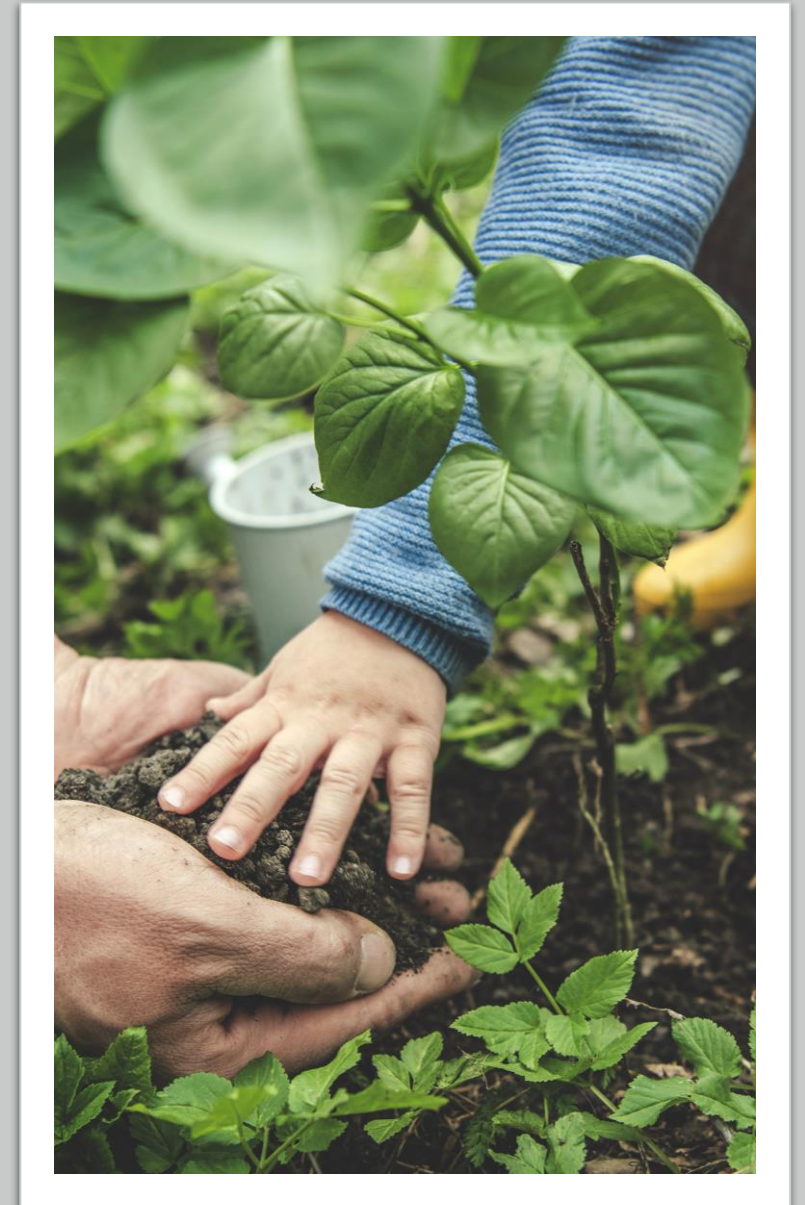
- 17.11. klo 8:30-11:30 ja klo 12:30-15:30
- 18.11. klo 12:30-15:30

- **8:30 – 8:45 / 12:30 – 12:45** Seminaarin avaussanat ja hankkeen esittely /Anne Lindfors, Leena Korhonen ja Sini Viitala
- **8:45 – 9:30 / 12:45 – 13:30** Inklusiivinen varhaiskasvatus arvona, käsitteenä ja käytäntönä / Noora Heiskanen (KT, VEO)
- **9:30 – 10:15 / 13:30 – 14:15** Osallisuutta edistävät oppimisympäristöt / Elina Weckström (KM, tohtorikoulutettava)
- **10:15 – 10:30 / 14:15 – 14:30** Kahvitauko
- **10:30 – 11:15 / 14:30 -15:15** Yhteisöllinen puheterapia osana monialaista varhaiskasvatusta / Taina Olkinuora (FM, puheterapeutti)
- **11:15 – 11:30 / 15:15 – 15:30** Webinaarin päätössanat ja mahdolliset kysymykset

Koulutukset keväällä ja syksyllä 2022

- Ihmeelliset vuodet
 - TCM-ryhmänohjaajakoulutus henkilöstölle
- Mininepsy
- MAPA-koulutus
 - kouluttajakoulutus
 - henkilöstökoulutus
 - Koulutuspaikat jaetaan kuntien varhaiskasvatusikäisten lapsimäärien mukaisesti (omavastuuprosenttiosuus)
- Muu koulutus kyselyistä nousseiden tarpeiden pohjalta

Koulutukset

- osa koulutuksista tulee tarjolle kaikille (myös yksityinen vaka)
- osa koulutuksista tarjotaan kunnan paikkamäärän mukaisesti (omavastuuosuuteen sidoksissa)
- koulutuksiin ilmoittaudutaan, ei vielä selvillä
 - webinaareihin kutsu ohjeineen lähetetty
- esiopetuksen osallistuminen ja rooli selvitteillä

